

ZIŅOJUMS PAR CIVILDIENESTA KONTROLI 2003.GADĀ

Viena no svarīgākajām Valsts civildienesta pārvaldes funkcijām ir valsts civildienesta vispārējā un disciplinārā uzraudzība, kas Valsts civildienesta likumā ir iekļauta kā likumā nodibināto principu un normu tiesiskas piemērošanas nodrošinājuma mehānisms.

2003.gadā Valsts civildienesta pārvalde ir izskatījusi 249 sūdzības un sniegusi 67 tiesību normu skaidrojumus valsts iestādēm un ierēdņiem civildienesta jomā. No visām sūdzībām 188 izskatītas pēc būtības, bet pārējās pārsūtītas uz citām iestādēm pēc piekritības. No sūdzībām, kas izskatītas pēc būtības, 50 lietas ir saistītas ar disciplinārlietām.

Valsts civildienesta pārvalde patstāvīgi izmeklējusi disciplinārlietas pret 26 ierēdņiem (3 gadījumos pret vienu ierēdni ir bijušas ierosinātas vienlaikus 2 disciplinārlietas, kuras vēlāk tikušas apvienotas vēlāk vienā disciplinārlietā), 16 gadījumos, piemērojot disciplinārsodu:

- piezīme – 1
- rājiens – 4
- mēnešalgas samazināšana uz laiku līdz 1 gadam – 8
- atlaišana no amata – 3

Desmit gadījumos Valsts civildienesta pārvalde ir izbeigusi disciplinārlietas šādu apsvērumu dēļ:

- disciplinārpārkāpuma neesamības dēļ – 5
- pārkāpuma mazsvarīguma dēļ – 2
- sakarā ar to, ka ierēdnis atstāj civildienestu – 1
- sakarā ar citu iestāžu norādījumiem – 2

No 16 Valsts civildienesta pārvaldes piemērotajiem disciplinārsodiem 12 gadījumos lēmumi par soda piemērošanu ir pārsūdzēti tiesā. Līdz publiskā gada pārskata publicēšanas brīdim 6 gadījumos tiesa sūdzības ir noraidījusi kā nepamatotas, bet 2 lietās vēl nav uzsākta lietas skatīšana tiesā. Vēl 4 gadījumos Valsts civildienesta pārvaldes lēmumi vispārējās uzraudzības jomā ir pārsūdzēti tiesā, bet vēl nav uzsākta lietas skatīšana. Kopumā no visu Valsts civildienesta pārvaldes pieņemto lēmumu skaita (t.i. 188 lēmumi) sūdzības ir iesniegtas tikai 8,5% gadījumu (t.i. 16 gadījumos).

Valsts civildienesta pārvalde kā pirmstiesas instance, kura izskata tai apstrīdētos citu iestāžu uzliktos disciplinārsodus, ir izskatījusi 17 sūdzības par piemērotajiem disciplinārsodiem, no kuriem 14 gadījumos piemēroto disciplinārsodu ir atcēlusi kā nepamatotu (2 – piezīmes, 7 – rājienus, 1 – algas ieturēšana, 4 – atlaišanas no amata), 2

gadījumos atstājusi tos spēkā (1 - piezīme un 1 - pazemināšana amatā) un 1 gadījumā to grozījusi (nosakot mazāku disciplinārsodu algas ieturēšanu).

Vispārējā uzraudzības jomā Valsts civildienesta pārvalde, atzīstot iesniegtās sūdzības par pamatotām, 8 gadījumos ir atjaunojusi ierēdņi amatā un atcēlusi prettiesisko iestādes lēmumu (3 – sakarā ar iestādes reorganizāciju, 2 – sakarā ar augstākās izglītības neesamību, 1 – sakarā ar pensijas vecuma sasniegšanu, 1 – sakarā ar pārbaudes termiņa neizturēšanu, 1 – sakarā ar pārprastu ierēdņa atlūgumu).

Valsts civildienesta pārvalde apkopojusi statistiku par sūdzībām pret konkrētām valsts pārvaldes iestādēm. Vispārējas uzraudzības jomā visvairāk sūdzas par Valsts zemes dienestu (36 sūdzības), Valsts ieņēmumu dienestu (22 sūdzības) un Valsts robezsardzi (7 sūdzības – katru sūdzību parakstījuši līdz 5 cilvēkiem).

Valsts civildienesta pārvalde 10 gadījumos disciplinārlietu ierosinājusi pēc savas iniciatīvas.

2003.gadā Valsts civildienesta iestādes pārstāvji piedalījušies 7 disciplinārlietu (vai dienesta) izmeklēšanās citās valsts pārvaldes iestādēs (Veselības ministrijā – 2 reizes, Jūras vides pārvaldē – 2 reizes, Aizsardzības ministrijā, Tieslietu ministrijā, Labklājības ministrijā – pa vienai reizei), 2 iestāžu reorganizācijās (Eiropas integrācijas birojā un Valsts tiesu ekspertīžu birojā) un 3 iestāžu vadītāju konkursos (Tieslietu ministrijas valsts sekretāra, Valsts probācijas dienesta pārvaldes vadītāja un Valsts aģentūras „Maksātspējas administrācija” vadītāja amati).

Objektīvas informācijas nodrošināšanai Valsts civildienesta pārvalde apkopojusi informāciju par pārkāpumiem, kuru rezultātā iestāde 2003.gadā piemērojusi disciplinārsodus:

1. atlaišana no amata

- iestādes vadītājam par tiešo dienesta pienākumu nepamatotu nepildīšanu, bez juridiskā un lietderības pamatojuma ar nodomu atsakoties no prasības pret apdrošināšanas sabiedrību par muitas maksājumu parāda gandrīz miljons latu apmērā samaksu, tādējādi nodarot būtisku kaitējumu sabiedrības interesēm – valsts budžetam;
- iestādes vadītājam par tiešo dienesta pienākumu nepamatotu nepildīšanu, bez juridiskā un lietderības pamatojuma ar nodomu noslēdzot ar privātu uzņēmēj sabiedrību sabiedrības interesēm neizdevīgu līgumu (nepamatoti dzēšot uzņēmēj sabiedrībai parādu vairāk kā 50 tūkstošu latu apmērā), pārkāpjot likuma “Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 2.panta pirmo daļu un 3.panta 1.punktu;
- iestādes vecākajam referentam par tiešo dienesta pienākumu nepamatotu nepildīšanu, bez pamatojuma sistemātiski savlaicīgi nenākot uz darbu un neizpildot līdz ar to tiešos dienesta pienākumus pusotru mēnesi.

2. mēnešalgas samazināšana uz laiku līdz vienam gadam

- iestādes struktūrvienības vadītājam par pakļautībā esoša ierēdņa darba nepietiekamu organizēšanu, nepareizi piemērojot tiesību normas būvniecības uzraudzības jomā, kā rezultātā iestādes darbībā tika konstatēta prettiesiska bezdarbība;
- iestādes vadītājam par pakļautībā esošo ierēdņu darba nepietiekamu organizēšanu, nepareizi piemērojot tiesību normas zemes robežu noteikšanas jomā, kā rezultātā iestādes darbībā tika konstatēta ilgstoša prettiesiska bezdarbība;
- trim iestādes struktūrvienības vadītājiem (juridiskais dienests) par tiešo dienesta pienākumu nepamatotu nepildīšanu, bez juridiskā pamatojuma nepildot tiesas spriedumu (par ierēdņa atjaunošanu amatā un par tiesas spriedumu, ar kuru uzlikts pienākums iestādei sniegt iedzīvotājam atbildi pēc būtības);
- iestādes teritoriālās struktūrvienības vadītājam tiesību normu pārkāpumu, prettiesiski pieņemot darbā savā pakļautībā radniekus;
- iestādes struktūrvienības vadītāja vietniekam (juridiskais dienests) par tiešo dienesta pienākumu nepamatotu nepildīšanu, bez juridiskā un lietderības pamatojuma piemērojot iestādes ierēdņim disciplinārsodu.

3. rājiens

- iestādes vecākajam inspektoram par nekvalitatīvu tiešo dienesta pienākumu pildīšanu, nepareizi piemērojot tiesību normas būvniecības uzraudzības jomā, kā rezultātā iestādes darbībā tika konstatēta prettiesiska bezdarbība;
- iestādes struktūrvienības vadītājam (juridiskais dienests) par tiešo dienesta pienākumu nepamatotu nepildīšanu, piemērojot iestādes ierēdņim disciplinārsodu, pārkāpjot būtiskās procesuālās tiesību normas (netika prasīts paskaidrojums no ierēdņa, netika izvērtēta ierēdņa vaina un pārkāpuma smagums);
- iestādes struktūrvienības vadītājam (juridiskais dienests) par tiešo dienesta pienākumu nepamatotu nepildīšanu, sagatavojot normatīvā akta projektu un tā anotācijā nepamatoti nenorādot šī projekta būtiskas tiesību normas iespējamās sociālekonomiskās sekas, tādējādi nenodrošinot ministriem, kuri balso par projekta pieņemšanu, pilnvērtīgu informāciju, kas ļauj ministriem izvēlēties akceptēt vai neakceptēt konkrēto tiesību normu;
- iestādes vecākajam inspektoram par nekvalitatīvu tiešo dienesta pienākumu pildīšanu, nepareizi piemērojot tiesību normas zvejniecības uzraudzības jomā, kā rezultātā prettiesiski privātpersonām tika uzlikts administratīvais sods.

4. piezīme

- iestādes struktūrvienības vadītājam par tiešo dienesta pienākumu nekvalitatīvu pildīšanu, licences anulēšanas procesā pārkāpjot efektīvas valsts pārvaldes darbības principu.

Sekojošā tabulā dots pārskats par disciplinārpārkāpumu veidiem valsts pārvaldes iestādēs 2003. gadā, kuros ticis piemērots disciplinārsods.

Pārskats par disciplinārpārkāpumu veidiem (tika piemērots disciplinārsods) valsts pārvaldes iestādēs 2003. gadā																		
	Aizsardzības ministrijas sistēma	Ārlietu ministrija	Eiropas integrācijas birojs	Ekonomikas ministrijas sistēma	Finanšu ministrijas sistēma	Iekšlietu ministrijas sistēma *	Izglītības un zinātnes ministrijas sistēma	Kultūras ministrijas sistēma	Labklājības ministrijas sistēma	Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas sistēma	Satiksmes ministrijas sistēma	Tieslietu ministrijas sistēma **	Veselības ministrijas sistēma	Vides ministrijas sistēma	Valsts kanceleja	Valsts civil dienesta pārvalde	Zemkopības ministrijas sistēma	Kopā
Amata nepamatota pildīšana, MK not.nr.158, 16.p.																	1	1
Pienākumu nepildīšana, MK not.nr.158, 17.p.1.d.	11	1		12	161		2			2			1	8			73	271
Pienākumu nepildīšana, kas radījusi kaitējumu, MK not.nr.158, 17.p.2.d.					45								1	2			3	51
Pilnvaru pārsniegšana, MK not.nr.158, 18.p.1.d.	1				2			1						2			10	16
Mantas nozaudēšana un bojāšana, MK not.nr.158, 19.p.1.d.					2													2
Padoto darbinieku darba nepietiekama organizēšana, MK not.nr.158, 21.p.1.d.	1			2	16							1						20
Nelikumīga disciplinārlietas neierosināšana, MK not.nr.158, 21.p.1.d.					4													4
Padoto darbinieku darba nepietiekama organizēšana, kas radījusi kaitējumu, MK not.nr.158, 21.p.2.d.	1				11												3	15
Nepiedienīga izturēšanās ārpus civil dienesta, MK not.nr.158, 22.p.1.d.														1				1
Nepiedienīga izturēšanās ārpus civil dienesta, kas radījusi kaitējumu, MK not.nr.158, 22.p.2.d.					2									1				3
Dienesta stāvokļa nelikumīga izmantošana, MK not.nr.158, 23.p.																1		1
Materiālu labumu pieņemšana, kas radījusi kaitējumu, MK not.nr.158, 24.p.2.d.					2													2
Nelikumīga atrašanās alkohola reibuma stāvoklī, MK not.nr.158, 30.p.4.d.					6												3	9
Atkārtota nelikumīga atrašanās alkohola reibuma stāvoklī, MK not.nr.158, 30.p.5.d.																	1	1
Kopā	14	1		14	251		2	1		2		1	2	14		1	94	397

* Iekšlietu ministrija informāciju nav iesniegusi.

** Nav iekļauta informācija par Ieslodzījuma vietu pārvaldi